

УДК 338.2:330.34.01(477)

JEL E60, O11, O47

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-2255-0970>

DOI <https://doi.org/10.17721/tppe.2026.52.9>

Видобора В.В., кандидат економічних наук, доцент
Одеський національний економічний університет
vydobora@gmail.com

ЕКОНОМІЧНІ ПРІОРИТЕТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРИСКОРЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

У статті досліджено актуальні питання встановлення пріоритетів економічної політики та забезпечення економічного зростання України в умовах воєнного стану. Методологія дослідження базується на аналізі стратегічних документів, системному підході та порівняльному аналізі. На основі здійсненого аналізу обґрунтовано важливість визначення чітких економічних пріоритетів для ефективного розподілу ресурсів та залучення інвестицій у відбудову країни. Проаналізовано основні стратегічні документи, зокрема «Матрицю реформ в Україні 2025» та «Звіт про пріоритети економічної політики», які визначають напрямки економічного розвитку та повоєнного відновлення. Охарактеризовано структуру та ключові положення «Матриці реформ в Україні 2025», що включає понад 200 заходів реформ у різних секторах економіки та містить 531 індикатор прогресу. Досліджено джерела та механізми забезпечення економічного зростання в Україні з акцентом на оптимальному використанні як внутрішніх, так і зовнішніх ресурсів. Обґрунтовано, що основою економічного ривку має стати ефективне використання внутрішніх можливостей країни, таких як: природна рента, заощадження населення, переспрямування бюджетних коштів та репатріації капіталу. Проаналізовано роль невикористаних заощаджень домогосподарств як потенційного інвестиційного ресурсу та запропоновано шляхи реформування фінансово-банківської системи для підвищення довіри населення. Висвітлено значення репатріації капіталу для розвитку економіки, визначено ключові їх джерела: офшорні активи, заощадження трудових мігрантів та доходи міжнародних компаній. Підкреслено важливість розвитку конкурентоспроможного капіталу на засадах справедливих умов для малого й середнього підприємництва. Доведено необхідність залучення зовнішніх інвестицій, технологій і капіталу у стратегічні галузі для підвищення конкурентоспроможності країни. Встановлено, що успішність економічного ривка в Україні залежить від ефективної державної політики та інтеграції до світової економіки за умови збереження національних інтересів.

Ключові слова: економічне зростання, економічна політика України, структурні реформи, макроекономічна стабільність, повоєнне відновлення.

Постановка проблеми. Питання встановлення пріоритетів економічної політики та можливості економічного зростання в Україні набуває високої актуальності, ураховуючи соціально-економічну нестабільність, спричинену війною, що вимагає швидкого і сталого зростання для підтримання економічного потенціалу в умовах війни та повоєнного відновлення країни. Тому встановлення чітких економічних пріоритетів допомагає спрямувати ресурси у найбільш потрібні сфери та забезпечити необхідні інвестиції для відбудови.

Загалом проблеми економічного зростання в Україні було предметом постійних обговорень як серед науковців, так і урядовців, проте з початком повномасштабної війни це питання стало найбільш досліджуваним як у межах країни, так і за кордоном, зважаючи на нові реалії та глобальне значення економічного зміцнення та відновлення України. Протягом останніх 2-3 років в Україні було розроблено кілька важливих планів

економічного розвитку та відновлення, які враховують наслідки війни та потреби країни в період відновлення. Серед їх розробників, як урядові відомства, профільні галузеві організації України, так і міжнародні організації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні роки позначені зростанням наукового інтересу до проблем формування ефективної економічної політики, що спрямована на забезпечення стійкого та динамічного зростання економіки України. У працях вітчизняних та зарубіжних дослідників Ю. М. Бажала, Я. Б. Базилюка, В. М. Гейця, І. Ю. Єгорова, Я. А. Жаліла, М. І. Зверякова, Ю. В. Кіндзерського, Ю. Д. Радіонов та інших акцент зроблено на необхідності переорієнтації економічної політики на інноваційний розвиток, підтримку малого та середнього бізнесу, а також зміцнення інституційної спроможності держави.

Невирішені частини проблеми. Попри значний науковий доробок, поза увагою залишаються питання теоретичного обґрунтування пріоритетів економічного зростання України у воєнний та повоєнний період. Зокрема, недостатньо дослідженими є механізми комплексної мобілізації внутрішніх та зовнішніх ресурсів для забезпечення прискореного економічного ривка, а також умови формування якісно нової економічної моделі, що враховує національні особливості господарювання, геополітичні реалії та сучасні науково-технологічні трансформаційні процеси.

Мета статті – дослідити пріоритети економічної політики та забезпечення економічного зростання України в сучасних умовах воєнного стану. Науково-дослідницькі завдання: систематизувати стратегічні документи з питань економічного зростання України; охарактеризувати джерела внутрішніх і зовнішніх ресурсів для економічного ривка; визначити умови ефективної реалізації пріоритетів економічної політики.

Методологія дослідження. Дослідження базується на системному підході до аналізу економічної політики та стратегічних документів розвитку. Застосовано методи: аналізу та синтезу – для опрацювання стратегічних документів («Матриця реформ в Україні 2025», «Звіт про пріоритети економічної політики»); порівняльного аналізу – для зіставлення підходів до забезпечення економічного зростання; структурно-логічного аналізу – для систематизації джерел ресурсів економічного ривка. Інформаційною базою слугують офіційні документи Кабінету Міністрів України, дані Світового банку, наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників.

Результати дослідження. Наразі основні положення уряду України щодо економічного зростання та повоєнного відновлення є «Звіт про пріоритети економічної політики, спрямованої на забезпечення економічного зростання» [5] та «Матриця реформ в Україні 2025» [6], що створена Міністерством фінансів та Міністерством економіки України за підтримки міжнародних партнерів, таких як Світовий банк і Київська школа економіки. Основна мета її – систематично інформувати громадськість та державні органи про діяльність у сфері фінансово-економічної політики, забезпечувати аргументованість рішень в умовах економічної нестабільності під час війни, підтримувати макроекономічну стабільність та сприяти прискореному економічному зростанню.

«Матриця реформ в Україні 2025» – аналітичний документ, що надає рекомендації щодо структурних реформ, відновлення інфраструктури та залучення інвестицій з метою підвищення конкурентоспроможності та економічного потенціалу України [6]. Важливу роль у її розробці відіграють міжнародні партнери, які надають досвід та фінансову підтримку для реалізації зазначених пріоритетів.

Документ складається з кількох розділів, які охоплюють різні аспекти економічної політики, включаючи макроекономічну стабільність, структурні реформи, соціальну політику та міжнародну інтеграцію. Він визначає три ключові пріоритети: підтримка макроекономічної стабільності, усунення обмежень на шляху до відновлення та проведення комплексних реформ для довгострокового зростання та містить понад двісті заходів реформ у різних секторах економіки, що мають на меті підвищення ефективності управління, залучення інвестицій та покращення бізнес-клімату. Матриця розроблена на основі методології Світового банку щодо діагностики економічного зростання, документ враховує специфіку українського контексту та потреби суспільства та є важливим інструментом для формування державної політики в умовах поствоєнного відновлення, акцентуючи на необхідності системних змін і інтеграції до європейських стандартів [6].

Основні тези та зміст документа охоплюють такі аспекти:

1. Необхідність прискореного економічного зростання: в умовах затяжної війни Україні потрібно прискорене економічне зростання для мобілізації ресурсів, необхідних для оборони та інших критично важливих потреб. Це вимагає створення міцного економічного фундаменту, підвищення потенціалу зростання та швидшого відновлення економіки.

2. Макроекономічна стабільність: забезпечення макроекономічної стабільності є ключовим завданням. Це передбачає мобілізацію внутрішніх доходів, підтримку з боку донорів та доступ до заморожених російських активів для бюджетного фінансування. Важливо також зберегти фінансову стабільність та продовжити структурні реформи.

3. Відновлення економіки: у 2023 році відбулося швидше, ніж очікувалося, але ризики залишаються. Необхідно усунути обмеження, що стримують зростання, зокрема, забезпечити протиповітряну оборону, задовольнити енергетичні потреби та відновити критично важливу логістику.

4. Структурні реформи: документ підкреслює важливість проведення структурних реформ для підвищення потенціалу економічного зростання. Це включає покращення бізнес-клімату, боротьбу з корупцією, зміцнення правоохоронної системи та поліпшення управління державними інвестиціями.

5. Партнерство та міжнародна підтримка: для реалізації зазначених реформ Україні потрібна підтримка міжнародних партнерів. Це включає довгострокове фінансування, інвестиції та передачу технологій, що сприятимуть підвищенню продуктивності.

6. Пріоритети економічної політики: підтримка макроекономічної стабільності; усунення обмежень для економічного зростання; проведення структурних реформ для інтеграції з ЄС.

Документ підкреслює, що для досягнення економічного зростання Україні необхідно зосередитися на комплексному підході, що включає одночасне вирішення кількох пріоритетних завдань. Тільки за умови координації зусиль та підтримки з боку міжнародних партнерів Україна зможе досягти своїх цілей у відновленні та розвитку економіки [6].

«Матриця реформ в Україні 2025» містить перелік рекомендацій (всього 325 умов та пропозицій) міжнародних партнерів та умов за програмами фінансової підтримки. Виконання кожного завдання є індикатором прогресу матриці реформ (всього матриця передбачає 531 індикатор) [6]. Загалом матриця включає 11 видів індикаторів, систематизованих у таблиці 1.

Характеристика пріоритетних напрямів «Матриці реформ в Україні 2025»

Пріоритетний напрям	Основні положення	Необхідні кроки
1	2	3
Макроекономічна стабільність	1. Важливість фінансування: необхідно отримати достатнє, своєчасне та передбачуване фінансування у 2025 році. 2. Бюджетна підтримка: критично важлива для економічної стійкості та відновлення.	1. Передбачуване фінансування від зовнішніх донорів: іноземна допомога для вирішення внутрішніх та зовнішніх економічних викликів; своєчасне фінансування на пільгових умовах важливе для обслуговування боргу у 2025 році; зміцнення системи державних інвестицій для планування пріоритетних потреб з високою економічною та соціальною віддачею. 2. Використання заморожених російських активів, що зберігаються в країнах ЄС. 3. Збільшення внутрішніх доходів: збільшення самостійності у формуванні податкових і неподаткових надходжень для фінансування бюджету, зокрема оборони; підготовка Бюджетної декларації на 2025-27 роки як основи для бюджету на 2025 рік (залучення додаткових доходів для оборонних потреб і впровадження реформ для підвищення ефективності необоронних видатків на соціальний захист, освіту, пенсійну систему); заходи для скорочення тіньової економіки та збільшення бюджетних надходжень; законодавчі ініціативи щодо криміналізації митного шахрайства та контрабанди.
Усунення першочергових обмежень для економічного зростання, зумовлених зовнішнім попитом	1. Вплив зовнішнього попиту: додаткові заходи, спрямовані на підтримку зростання, зумовленого зовнішнім попитом, є критично важливими для економічного зростання в короткостроковій перспективі. 2. Цілі: усунення обмежень з боку попиту та пропозиції, зосереджуючись на безпеці, енергетичних потребах, доступі до зовнішніх ринків, дефіциті робочої сили та відновленні логістики.	1. Безпека: забезпечити протиповітряну оборону для захисту економічної діяльності та торговельних шляхів; зменшити ризики, пов'язані з високими витратами на транспортування продукції. 2. Енергетика: відновити основні енергетичні та комунальні послуги; інвестиції в збільшення потужностей енергетичної системи та будівництво нових теплоелектростанцій. 3. Доступ до ринків: усунути тарифні та нетарифні бар'єри для доступу до зовнішніх ринків, особливо ЄС; забезпечити довгострокові контракти на постачання та інвестиції. 4. Праця: стимулювати повернення біженців і залучати більше працівників, особливо жінок; провести реформи для покращення соціальних послуг і можливостей працевлаштування. 5. Логістика: реконструювати транспортні та логістичні зв'язки для забезпечення стабільного постачання; підвищити пропускну спроможність митних пунктів і адаптувати Митний кодекс до законодавства ЄС.

Продовження табл. 1

1	2	3
Посилення потенціалу економічного зростання	1. Необхідність структурних реформ: для стійкого збільшення реального ВВП на душу населення Україні потрібні структурні реформи з відновлення людського капіталу, залучення інвестиції та створення сприятливого бізнес-середовища. 2. Впровадження додаткових заходів щодо: перерозподілу виробничих ресурсів, відновлення критично важливої інфраструктури, поширення нових технологій у різних секторах економіки.	1. Зміцнення бізнес-середовища: створення сприятливого інвестиційного клімату; дерегуляція, спрощення процедур ведення бізнесу, включаючи цифровізацію ліцензійно-дозвільної системи. 2. Підтримка державних інвестицій: зміцнення спроможності уряду через ефективне управління державними підприємствами та інвестиціями; інституційні реформи для чіткого визначення політичних стратегій у ключових секторах. 3. Цільові інструменти підтримки: застосування обмежених у часі інструментів для підтримки ключових секторів, таких як оборонна промисловість, енергетика, сільське господарство, транспорт, IT-індустрія. 4. Інтеграція у глобальні ланцюги: застосування відкритої торговельної політики для зменшення залежності від імпорту; адаптація концепцій (ніаршоринг і френдшоринг) для підвищення економічної стійкості. 5. Розвиток видобутку критичної сировини: для задоволення зростаючого попиту на зелену енергію та інноваційні технології; інвестиції в гірничодобувну галузь для використання родовищ мінералів.

Джерело: систематизовано за [5, с. 7-13].

На наш погляд, основні переваги цієї «Матриці реформ» такі:

- Систематизація рекомендацій: містить чіткий перелік рекомендацій міжнародних партнерів, виконання яких може прискорити євроінтеграцію України та покращити синхронізацію в ключових сферах, що дозволяє зосередитися на пріоритетних завданнях.
- Визначення умов фінансової підтримки: включає умови, які Україна повинна виконати для отримання фінансової допомоги від міжнародних організацій, таких як МВФ і Світовий банк. Це забезпечує чітке розуміння вимог, які необхідно виконати для отримання ресурсів.
- Структурований підхід: складається з кількох кластерів, кожен з яких охоплює конкретні сфери, такі як внутрішній ринок, конкурентоспроможність, зелений порядок денний та інші. Це дозволяє систематизувати зусилля в різних напрямках і забезпечити комплексний підхід до реформування.
- Оцінка прогресу: для кожної рекомендації та умови визначені індикатори виконання, що дозволяє моніторинг прогресу з впровадження означених реформ у реальному часі. Це підвищує відповідальність за реалізацію реформ.
- Адаптація до міжнародних стандартів: передбачається гармонізація українського законодавства та практик з європейськими стандартами, що є важливим кроком для інтеграції України в європейське співтовариство.
- Залучення різних органів влади: визначає відповідальних за виконання завдань органів державної влади, що сприяє координації зусиль між різними її структурами.

- Фінансова підтримка: передбачає фінансування реформ через різні програми міжнародної технічної допомоги, що забезпечує необхідні ресурси для реалізації запланованих заходів.

В цілому, наразі «Матриця реформ в Україні 2025» є найповнішим і важливим інструментом для управління процесом реформування в Україні, оскільки вона забезпечує структуру для реалізації рекомендацій міжнародних партнерів та сприяє економічному відновленню країни.

Проте, незважаючи на наявність низки підходів до реформування України та пропозиції щодо пошуку шляхів та стимулів економічного зростання, поза увагою залишається теоретичний контекст проблеми економічного зростання та повоєнного відновлення, розуміння передумов: факторів, яких не вистачає, та чинників, які сприяють економічному ривку в Україні. Тому вважаємо за доцільне розглядати можливості економічного відновлення та зростання України, базуючись на їх теоретичному осмисленні та потенціалі практичної реалізації, враховуючи історичну траєкторію розвитку країни. Оскільки ті шляхи економічного зростання країни, які впроваджувалися та й нині імплементуються в Україні, орієнтуючись на приклад країн Латинської Америки (ідеї Вашингтонського консенсусу) та Європейської Співдружності (в останнє десятиліття) не довели своєї неефективності, а Україна опинилася перед викликом формування якісно нової економічної моделі, яка б поєднувала світові ринкові механізми з національними особливостями господарювання та в сучасних геополітичних реаліях, пов'язаних з військовою агресією, та сучасними науково-технологічними трансформаційними процесами, вимагають нових підходів до обґрунтування шляхів стрімкого економічного зростання.

Так, як головною умовою досягнення стрімкого економічного зростання є забезпечення економічного зростання, в умовах вітчизняних реалій виникає гостра потреба у комплексній мобілізації як внутрішніх (національних), так і зовнішніх (іноземних) ресурсів країни для стимулювання економічного ривка. Насамперед воно спирається на внутрішні можливості країни, які слід спрямувати на формування конкурентного середовища, підтримку підприємництва та модернізацію виробничих потужностей. Джерелами внутрішніх ресурсів можуть бути: природна рента, національні заощадження, переспрямування бюджетних коштів на розвиток промисловості та НТП, репатріація капіталу.

За наявності значних сировинних запасів частину прибутків від видобутку природних ресурсів варто інвестувати не в споживання, а в розбудову обробної промисловості та виробництв з високою доданою вартістю. Перехід від сировинно-орієнтованої до промислово-інноваційної економіки зменшить зовнішню залежність та посилить економічну стабільність.

Щодо національних заощаджень, слід урахувувати невикористані заощадження домогосподарств – готівка, акумульована населенням, яка є неінвестованою через низьку довіру до банківського сектору країни. Це вимагає реформування банківської системи та посилення інституційного середовища, щоб сприяло зростанню довіри населення до фінансово-банківських установ та залученню фінансових ресурсів для інвестування.

Зважаючи на незначні обсяги доступних ресурсів в Україні, важливо зосередитися на акумулюванні коштів за рахунок їх раціонального використання за пріоритетними напрямками такими як розвиток промисловості та сприяння науково-технічному прогресу за рахунок скорочення фінансування частини соціальних програм, які зазвичай не мають

системного характеру покращення соціального статусу населення, а швидше переслідують популістичні цілі. Проте залучення коштів вимагає формування відповідних формальних та неформальних інституційних установок, дотримання принципу соціальної справедливості та ідеології серед населення, яке б підтримувало ідею держави щодо стимулювання економічного зростання і було готове віддати частину своїх доходів на стимулювання індустріалізації та інноваційних змін. Не менш важливо забезпечити якісний контроль і звітність використання перерозподілених коштів, щоб не спричиняти загострення настроїв невдоволення серед соціально вразливих груп населення.

Репатріація капіталу, на наш погляд, є важливим чинником економічного розвитку України, що передбачає повернення фінансових активів, інвестицій і заощаджень, які українські підприємці, інвестори та трудові мігранти вивели за кордон через економічну нестабільність, корупцію, слабкий захист прав власності та високий рівень податкового навантаження. Основними джерелами для репатріації капіталу можуть стати офшорні активи українського бізнесу, заощадження трудових мігрантів, доходи міжнародних компаній, що працюють в Україні, а нині й криптовалютні активи. Утім, для стимулювання повернення капіталу необхідно: створити податкові стимули, такі як податкова амністія або зниження ставок при репатріації, що зменшить ризики для бізнесу; гарантувати захист прав власності через судову реформу, антирейдерські заходи та міжнародні механізми гарантій інвестицій; сприяти розвитку внутрішнього інвестиційного ринку шляхом запуску державних облігацій, розширення можливостей фондового ринку та вдосконалення банківської системи для залучення коштів. Ефективна репатріація капіталу дозволить збільшити інвестиції у реальний сектор економіки.

Економічний ривок також вимагає активізації конкурентоспроможного капіталу, що базується на ефективності, інноваціях та продуктивності. Це передбачає створення справедливих умов для розвитку малого й середнього підприємництва, яке становить основу економік розвинутих держав. Паралельно, великі корпорації можуть стати рушіями зростання за умови, що їхня діяльність спрямована на модернізацію та впровадження сучасних технологій, а не на збереження монопольного становища та отримання виключно економічних вигод. Для цього державне регулювання має запобігати олігархізації та заохочувати інвестиції у виробничий сектор.

Крім того, доступність фінансування є необхідною умовою для підприємницького розвитку та впровадження інновацій. Вітчизняна банківська система повинна підтримувати кредитування реального сектору, зменшуючи залежність від зовнішніх позик. Впровадження прозорих механізмів фінансування та протидія корупції у фінансовому секторі сприятимуть ефективному використанню внутрішніх ресурсів.

Разом із тим, економічний ривок малоімовірний без залучення зовнішніх інвестицій, технологій і капіталу. Зокрема, залучення інвесторів у стратегічні галузі – машинобудування, біотехнології, відновлювану енергетику, оборонну промисловість – може створити фундамент для підвищення конкурентоспроможності країни на світовому ринку. Важливими передумовами цього, як вже раніше зазначалося, є формування прозорих механізмів інвестування, захист прав власності та стабільне правове середовище.

Ішим джерелом зовнішніх ресурсів є позики та програми міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світовий банк, ЄС), але за умови, вони будуть інвестуватися в

інфраструктурні проекти, оновлення промисловості та підтримку підприємництва, а не спрямовуватися на покриття бюджетного дефіциту чи соціальні виплати.

Проте, крім залучення фінансових ресурсів важливо застосовувати інноваційні надбання розвинутих країн, які пройшли тривалий шлях технологічного розвитку. Варто застосовувати механізми технологічного трансферу, залучаючи закордонні компанії до спільних проектів, придбання ліцензій та адаптацію найкращих практик світової промисловості. Це дозволить скоротити час на розробку власних технологій та пришвидшити модернізацію провідних індустрій.

Відтак, економічний ривок можливий лише за умови залучення як внутрішніх, так і зовнішніх ресурсів. Власні резерви, такі як доходи від природних ресурсів, національний капітал та фінансові можливості, мають бути використані для створення сприятливого середовища економічного розвитку. Водночас зовнішні ресурси у вигляді інвестицій, кредитів, технологій і міжнародного досвіду можуть стати важливим каталізатором змін. Успішність цього процесу залежить від ефективності державної політики, чітких «правил гри» та здатності країни інтегруватися до світової економіки при збереженні власних стратегічних інтересів.

Висновки. Реалізація економічного ривка в Україні вимагає комплексного підходу, що поєднує сильні інституційні основи, інновації, соціальну відповідальність, глобальну інтеграцію з одночасною локалізацією національного виробництва. Ця нова парадигма розвитку дозволить Україні не лише відновити економіку після кризових явищ, але й стати конкурентоспроможною країною на міжнародній арені, здатною адаптуватися до змінюваного світу. Використання «переваг відсталості» може стати потужним стимулом для прискорення економічного зростання в Україні. Реалізація цих стратегій вимагатиме комплексного підходу та активної участі держави, бізнесу і суспільства для створення стійкої та інноваційної економіки.

Перспективи подальших досліджень. Детальний аналіз рекомендованих аспектів промислової політики економічного ривка в Україні в сучасних умовах, а також моделювання їх впливу на економічне зростання, розглянемо у наступних публікаціях. Перспективними напрямками подальших досліджень є: розробка кількісних моделей оцінювання ефективності використання внутрішніх ресурсів; дослідження інституційних передумов залучення іноземних інвестицій у стратегічні галузі; аналіз міжнародного досвіду повоєнного відновлення економіки для адаптації до українських реалій.

Література.

1. Геєць В. М. Суперечності та перспективи економічного зростання на інноваційній основі в Україні. Економіка України. 2024. № 67. 11(756). С. 03–28.
2. Дані Світового банку. Індикатори економічного стану. URL: <https://data.worldbank.org/indicator> (дата звернення: 11.12.2024)
3. Зверяков М. І. Формування моделі економічного розвитку в нових історичних реаліях. Економіка України. 2022. № 8. С. 03–19.
4. Зверяков М. І. Структура національної економіки в умовах глобальних змін. Економіка України. 2024. №67. 12 (757). С. 03–25.
5. Звіт про пріоритети економічної політики, спрямованої на забезпечення економічного зростання: міцніший фундамент, вищий потенціал і швидше відновлення. Кабінет Міністрів України. URL: <https://reformmatrix.mof.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/bila-kniga-ukr-fin.pdf> (дата звернення: 06.01.2025)

6. Матриця реформ в Україні 2025. Кабінет Міністрів України. URL: <https://reformmatrix.mof.gov.ua/> (дата звернення: 08.01.2025)
7. Оцінка інноваційного розвитку та структурні трансформації в економіці України: колективна монографія / [Сгоров І. Ю., Бажал Ю. М., Кіндзерський Ю. В. та ін.]; за ред.: чл.-кор. НАН України І. Ю. Сгорова та д.е.н. Ю. В. Кіндзерського; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозує. НАН України». Електронні дані. К., 2023. 240 с.
8. Радіонов Ю. Д. Напрями реформ і соціально-економічного розвитку України в період післявоєнного відновлення. Економіка України. 2023. № 11. С. 03–26.
9. Тридцять років Незалежності України: соціально-економічні підсумки та стратегічні візії майбутнього: аналіт. доп. / [Я. А. Жаліло, Я. Б. Базиліук, О. О. Коломієць та ін.]; (за наук. ред. д-ра екон. наук. Я. А. Жаліла). Київ: НІСД, 2021. 324 с.

References.

1. Heiets V. M. (2024). Contradictions and Prospects of Innovation-Driven Economic Growth in Ukraine. *Economy of Ukraine*, 67, 11(756), 03–28.
2. World Bank data. Economic indicators. URL: <https://data.worldbank.org/indicator>
3. Zveriaikov M. I. (2022). Formation of the Economic Development Model in New Historical Realities. *Economy of Ukraine*, 8, 03–19.
4. Zveriaikov M. I. (2024). Structure of the National Economy Under Global Changes. *Economy of Ukraine*, 67, 12(757), 03–25.
5. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2024). Report on Economic Policy Priorities Aimed at Ensuring Economic Growth: A Stronger Foundation, Higher Potential, and Faster Recovery. URL: <https://reformmatrix.mof.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/bila-kniga-ukr-fin.pdf>
6. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2024). Matrix of reforms in Ukraine 2025. URL: <https://reformmatrix.mof.gov.ua/>
7. Yehorov I. Yu., Bazhal Yu. M., Kindzerskyi Yu. V. ta in. (2023). An Assessment of Innovation and Structural Transformation in the Ukrainian Economy. Kyiv: NAN Ukrainy. 240 p. ISBN 978-617-14-0113-6.
8. Radionov Yu. D. (2023). Directions of Reforms and Socio-Economic Development of Ukraine in Post-War Recovery Period. *Economy of Ukraine*, 11, 03–26.
9. Zhalilo Ya. A., Bazyliuk Ya. B., Kolomiets O. O. ta in. (2021). Thirty Years of Ukrainian Independence: Socio-Economic Achievements and Strategic Visions for the Future. Kyiv: NISD. 324 p. ISBN 978-966-554-329-9.

Vydobora Volodymyr, PhD in Economics, Associate Professor
Odessa National Economic University
vydobora@gmail.com

THE ECONOMIC PRIORITIES OF IMPROVING UKRAINE'S ECONOMIC POLICY IN THE CONTEXT OF ACCELERATED ECONOMIC GROWTH

The current issues of establishing economic policy priorities and ensuring economic growth in Ukraine under martial law conditions are examined in this article. The importance of defining clear economic priorities for effective resource allocation and attracting investments for the country's reconstruction is substantiated. The main strategic documents, which determine the directions of economic development and post-war recovery, are analyzed. The structure and key provisions of the "Matrix of Reforms in Ukraine 2025", which includes more than 200 reform measures across various economic sectors and contains 531 progress indicators, are highlighted. Sources and mechanisms for ensuring economic growth in Ukraine are examined in the article, with optimal utilization of both internal and external resources being focused upon. The foundation for an economic breakthrough is substantiated to be the effective use of the country's internal capabilities, including natural resource rent, national savings, redirection of budget funds, and capital repatriation. The role of untapped household savings as a potential investment resource is analyzed, and ways to reform the financial and banking system to increase public trust are proposed. The significance of capital repatriation for economic development is highlighted, with key sources such as offshore assets, migrant workers' savings, and international company

revenues being identified. The importance of developing competitive capital through fair conditions for small and medium enterprises is emphasized, while the prevention of economic oligarchizing is advocated. The necessity of attracting foreign investments, technologies, and capital to strategic industries for enhancing the country's competitiveness is demonstrated. It is concluded that the success of Ukraine's economic breakthrough depends on effective government policy and the country's ability to be integrated into the global economy while its own strategic interests are preserved. The research methodology is based on the analysis of strategic documents, a systemic approach, and comparative analysis.

Key words: economic growth, economic policy of Ukraine, structural reforms, macroeconomic stability, post-war recovery.